

Det er klart, at ordningen er dyrere end erstatningsfri regulering, men modellen har mange åbenlyse fordele, som burde overvejes i andre sammenhænge.

Et andet stort problem i forhold til grundlovens § 73 har vi, hvor der er tale om konkrete planforslag, som kun berører enkelte grundejere.

I mit daglige arbejde er jeg blevet gjort opmærksom på sager, hvor offentlige anlægsprojekter – f.eks. større motorvejsprojekter, som kun berører de ejendomme, som ligger på den projekterede vej – kan henligge i årtier, uden at der er nogen, der tager skridt til enten at gennemføre projektet eller at opgive det. Ikke desto mindre forringer projekterne de berørte ejendomes værdi.

Det kunne her overvejes, om der i forbindelse med fremtidige projekteringslove skulle indføres en form for revisionsbestemmelse, så alle projekter skal tages op til genovervejelse hvert syvende år eller tiende år. Så ville risikoen for, at de bliver til årtier gamle spøgelsesprojekter, være væsentlig mindre.

Danmark er jo på dette område ikke alene bundet af grundlovens bestemmelse; ejendomsretten er også beskyttet af den europæiske menneskerettighedskonvention.

Her hedder det bl.a.: »Enhver fysisk og juridisk person er berettiget til uforstyrret nydelse af sin ejendom.«

Det har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fortolket sådan, at det offentlige ikke gennem langvarige projekter kan lægge restriktioner på fast ejendom uden at betale erstatning for det tab, som de berørte grundejere lider.

Anmeldelsen af erstatningsfrie reguleringer og offentlige indskrænkninger i den private ejendomsret uden erstatning er et stort og uafgrænset område, og jeg er derfor på CD's vegne utrolig glad for, at vi kan vedtage et fælles dagsordensforslag, som søger at afdække tilstandene på dette område.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ligesom andre ordførere skal jeg starte mit ordførerindlæg med at sige tak for, at Venstre har stillet en forespørgsel om foreneligheden mellem bestemmelserne i grundlovens § 72 og § 73 og den måde, hvorpå man forvalter specielt planlægnings- og miljøområdet i dag.

Ligesom det har været det for andre partier, er det naturligvis også for Dansk Folkeparti en

vigtig problemstilling, og det er vigtigt, at vi ikke bare forholder os til den med den sædvanlige retorik på grundlovsdagen og her i dag, men også handler derefter.

Og for Dansk Folkeparti er der ikke tvivl om, at samfundet i dag bevæger sig i retning af mere og mere regulering af det enkelte menneskes adfærd, og det sker både generelt og i særlig grad inden for de områder, som vi har diskuteret i dag, nemlig på planlægnings- og miljøområdet.

Det er jo rigtigt, når det nævnes, at blot man kalder indgreb for kontrol eller tilsyn, så har vi det med at acceptere, at der sker en ret vid indskrænkning af det begreb, som vi ellers kender som boligens ukrænkelighed. Og det er en udvikling, der er gået alt for vidt, og det er alt for generelt blevet accepteret, at udviklingen er gået den vej. Vi har også set det i forbindelse med den konstatering, at over 100 love her i landet faktisk krænker boligen.

Derfor er det på tide, at man sadler om, og vi håber så, at debatten her i dag og det dagsordensforslag, som bliver vedtaget med opbakning fra alle partier, kan være en milepæl og et skridt i den retning.

§ 72 siger jo ganske klart, at boligen er ukrænkelig, og det er et utrolig godt princip, som jeg lige har nævnt krænkes ustandselig, og eksemplerne er jo talrige.

Nogle af de eksempler, der blev nævnt, gav anledning til en del latter på regeringsbænkene, men jeg vil nu alligevel igen nævne eksemplet med Sø-Peter, som på sin egen grund ikke må lave en grim losseplads om til en smuk sø, for det har været meget fremme i debatten, og eksemplet med Krudt-Peter, som ikke må renovere sin egen ejendom, kender vi også til. Og eksemplerne med indgreb over for private brønde, som delvis sker af hensyn til folks sundhed, men i en lang række tilfælde desværre også af ideologiske årsager, har også allerede været fremme i debatten.

Der foretages også mere generelle indgreb, som undergraver princippet om boligens ukrænkelighed. F.eks. har Arbejdstilsynet meget vidtrækkende muligheder for at gå ind på folks ejendom uden dommerkendelse, endda med politiets hjælp, og det er derfor også et område, hvor princippet om boligens ukrænkelighed bliver trådt under fode.

Men også EU forsynder sig jo mod princippet om boligens ukrænkelighed, men det har ikke været så meget inde i debatten endnu, og det er